

"ישיבישע בלאט"

"לאמדעס" ב"דף היומי" בשו"ת ומ"מ

השאלות

א. איזהו כלי שטומאתו קודמת לפתחו וכו', וקשה למה הוצרך לדייק דאירי בכלי חרס, הלא אף אי אירי בכל הכלים לא נוכל ללמוד מהם לכלי חרס שיטמא מגבו?

התשובות

א. כן הקשו ה'לב אריה' והתפארת יעקב עי' תירוצם בארוכה, וכל על מה שמקשה בהמשך שיהיו כל הכלים מקבלין טומאה מאוירן, דלפי זה מיותר קרא דצמיד פתיל עי"ש.

"מראי מקומות"

ואפילו מלא חרדל, עי' תוס' לקמן קיח: ד"ה אין מה שהוכיחו מסוגיין, ולשיטת רש"י שנטמא גם פחות מכביצה לכאורה יקשה,, עי' תפארת יעקב כאן.

צמיד פתיל, בבאור המילים, עי' רש"י כאן ורש"י עה"ת במדבר יט' טו', עי' רש"ש, ועי' רע"ב כלים י' ב'.

תוד"ה וחד לג"ש, הקשו דא"כ אינה מופנית עי' תירוצם ועי' רמב"ן ור"ן.

תוכו ולא תוך תוכו והיינו שהכלי החיצון נטמא אינו מטמא את מה שבתוך הכלי הפנימי, וקשה מנין נדע שאם יש שרץ בכלי החיצון שאינו מטמא את הכלי הפנימי?, עי' רשב"א ולב אריה

ואפילו כלי שטף מציל, ועי' רש"י ותוס' למה הוי חידוש יותר בכלי שטף מאשר בכלי חרס, וע"ע רבינו גרשם, ובאליהו רבה ואור גדול על המשניות כלים ח' ב'.

בדין הצלת תוך תוכו כשהכלי הפנימי טמא, עי' חי' רבינו חיים הלוי על הרמב"ם כלים יד' ח'.

כלי עץ פשוטיון טהורין, עי' בבא בתרא סו. מחלוקת הראשונים האם פשוטי כלי עץ המשמשים לאדם מקבלים טומאה מדרבנן, רשב"ם ותוס', ודעת הרמב"ן והרשב"א שם דכה"ג מטמאין מה"ת, ודעת הרמב"ם עי' פיה"מ כלים ב' א', ובהלכות כלים ד' א' ובמל"מ שם, ואבל האזל ביה"ב א' יח'. ובראויין למדרס שיטת התוס' שם בב"ב דמקבלין טומאה מה"ת ושיטת הרמב"ם שהוא דרבנן.

כלי מתכות פשוטיון טמאין, והטעם כתב רש"י מפני שלא הוקשו לשק, וברמב"ם פיה"מ כלים יא' הביא מקור לזה מקרא, ועי' משנת רבי אהרן טהרות כט' ט'.

ע"ב

כלי עצם ככלי מתכות דמו, ונחלקו רש"י ותוס' בשבת פא. אי זהו רק לגבי גולמי כלי עצם או גם לגבי פשוטיון, עי"ש פנ"י.

וע"ע ברמב"ם כלים ה' א' שנקט טעם חדש בכלי עצם שמטמא, עי"ש ראב"ד וכו"ב.

החייב בשקדים המרים וכו', ומה נאכל שם?, עי' רש"י דהגרעין נאכל, ובתרי"י ברכות לו. כתב דהקליפה נאכלת, ועי' חזו"א מעשרות א' ז' מה נחלקו בסוגיין האם חייב במעשרות, וע"ע חו"ב.

תוד"ה זה, ביאר טעמו של רבי יוסי דאף שנאכלים עדיין לא נגמר גידולם, ועי' מרומי שדה מה שכתב בדעת הרי"ף והרמב"ם והנ"מ שהביא ב-ב' הפירושים.

אמרי לה זה זה וזה לפטור ואמרי לה וכו', לשיטת רש"י אי פליגי ב' הלישנות, עי' לב אריה בתוס' וראש יוסף.

התמד, עי' פרש"י ותוס', וע"ע בסוגיא בפסחים מב; ובתפארת יעקב בדעת רש"י.

האחים השותפין וכו', כן גרס רש"י, והרמב"ם פיה"מ שקלים א' ז' ועוד גרס האחים והשותפין, וכמה נ"מ יש ביניהם, עי' לחם משנה בכורות ו' י', אור שמח שקלים ג' ד' וחי' הגר"ח בכורות שם.

קלבון, בטעם חיוב הקלבון, עי' רש"י כאן ובביצה לט; וכן בבכורות נו; וע"ע רמב"ם שקלים א' ג'.

ומצא כדי מידתו, וכתב רש"י דבמצא יותר מכדי ידתו גם חכמים מודים שחייב לעשר, והקשה בשיטמ"ק דב"ב צז. מבואר דנחלקו גם במצא יותר מכדי מידתו?, ותי' דסוגיין פליגי, ועי' רמב"ן ורשב"א, ובחת"ס מבאר מה הכריח לרש"י לפרש כן, וע"ע בראשונים שם בב"ב.

תוד"ה המתמד, במה שהקשו למה התירו במצא כדי מדתו הלא איכא טעם השמרים, עי' תי' וע"ע בריטב"א והרמב"ן שם בב"ב, וע"ע אור שמח מעשרות ב' ז', ואוסף חדו"ת להגר"א קוטלר כז' ד'.

אי ר"י אע"ג דלא החמיץ, ועי' ב"ב צו: שלדעת רשב"ם שם לא אמר ר"י שחייב במעשר אלא לחומרא אבל ברכתו שהכל, ועי"ש תוס' ועוד שלדבריו יכלנו להעמיד את המשנה כאן כר"י, עי"ש.

לע"נ הג"ר חיים בן-ציון בה"ג רבי משה זצ"ל נלב"ע טו' כסלו תשעה' להנצחות והארות 0527652935, או 7652935@gmail.com לקבלת הדף במייל שלח בקשה לכתובת זו, והדף יישלח אליך בל"ג מידי יום.